

MEDYA VE DEMOKRASİ İLİŞKİSİ: KISITLAMA SORUNU

Prof. Dr. Sedat CERECİ*

Öz

Siyasetçiler tarafından çok fazla kullanılan medya siyasetin temel unsurlarından birine dönüşmüştür ve siyaseti yönlendirebilmektedir. Teknolojinin en yaygın ürünü olan medya dünyadaki her alana ileti aktarabilmekte, çok sayıda düşünce ve görüşü yansıtabilmektedir. Çoksesli ortamlar için elverişli araçlar olan medya, demokrasinin gelişiminde de büyük rol oynayabilecek özelliklere sahiptir. Medya, yaygın gücü nedeniyle tüm yöneticilerin ellerinde bulundurmaya istediği araçlardır ve yönetici ve yakınlarına büyük çıkarlar sağlamaktadır. Medyanın her türlü görüşü ve iletiyi aktarabilen yaygın yapısı demokratik gelişim için çok elverişli nitelik taşımaktadır. Totaliter rejimle yönetilen toplumlarda medya, herkesin görüşünü yansıtmaktan çok monarkın sesini yansıtmakta ve kısıtlanmış araçlara dönüşmektedir. Demokrasiyi sevmeyen monarşi yanlıları medyayı kişisel çıkarları doğrultusunda kullanmakta, medyadan farklı görüş ve kararların yansımalarına engel olmaktadır. Monarşilerde yönetici, eleştirilmeye tahammül edememekte, kararlarını hiç kimseye danışmadan uygulamaktadır. Teknolojinin olanaklarıyla gücü artan medya, monarşiyle yönetilen toplumlarda tek sesli araçlar ve monarkın sözcüsü olarak rol oynamaktadır. Bazı dönemlerde monarşiyle yönetilen toplumlarda medya yalnızca monarkın karar ve görüşlerini aktarmış ve monarkın yönetim ve denetim araçları olarak kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Medya, demokrasi, monarşi, monark, kısıtlama.

RELATION between MEDIA and DEMOCRACY: RESTRICTION MATTER

Abstract

Media are mostly used by politicians and became one of main components of policy and can guide policy. Media which are the most common products of technology can convey messages all regions in the world and can reflect numerous think and idea. Media are very available instruments for plural ambiences and can act great role for development of democracy. All administrators want to obtain media because of their common power and media provide much benefits to administrators and their relatives. Medya are common instruments and they can convey all opinions and messages and media are very available for democratic development. Media reflect voice of monarch more than opinion of everybody in societies whis are governed under totalitarian regime and change into restricted instruments. Monarchists who do not like democracy use media due to their benefits and prevent media to reflect different opinions and decisions. Administrator in monarchies can not tolerate to be criticized and applied his decision without consulting anybody. Power of media increases due to technology and media are restricted and have a role as spokesman of monarch. In some societies which were governed under monarchy in some periods, media conveyed only decisions and ideas of monarch and were used as instruments of government and control of monarch.

Key Words: Media, democracy, monarchy, monarch, restriction.

* Batman Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema Televizyon Bölümü, s.cereci@gmail.com

Giriş

Antik Roma'nın papirüslerinden bu yana her zaman yandaşları ve karşıtları tarafından denetim altında tutulmaya çalışılan medya, kitleleri çeken, dikkatleri yönlendiren, ikna eden niteliği nedeniyle yönetimlerin de doğrudan ilgi alanına girmiştir (Guillen, 2001, 1013). Yönetimlerin politikalarını, amaçlarını, kararlarını, bazen baskıcı taleplerini halka duyurmak ve duyuruları yinelemek için en etkili araçlar olan medya, demokrasiyle yönetilen toplumlarda farklı görüşlerin ve eleştirilerin dillendirilmesi bağlamında önemli rol oynarken, totaliter rejimle yönetilen toplumlarda, farklı görüş ve eleştirilere tahammülü bulunmayan monarkların elinde kısıtlanmış, tek sesli araçlara dönüşmektedir (Lang ve Lang, 2006, 174). Kişisel çıkarlarını gözeterik iktidarın olanaklarını elinde tutmak isteyen monarklar medyayı kısırlaştırarak, farklı seslere yer vermeyecek biçimde kullanmaktadır.

Dünyanın pek çok ülkesinde binlerce gazete, dergi, radyo ve televizyon kanalı yayın yapmakta, tüm atmosferi kuşatan internet ağları yeryüzünün hemen her alanına ulaşmaktadır. Medya denilen araçlar aracılığıyla her gün bir yerden başka yerlere sayısız ileti aktarılmakta, insanlar değişik konularda bilgi, görüş, izlenim sahibi olmaktadır. Medyanın çokluğu ve çeşitliliği, her türlü düşünce, görüş, inanç ve izlenimin medya aracılığıyla dünyada yayıldığı görüşüne yol açsa da, medyanın kullanımı bazı sorunları da beraberinde getirmektedir (Couldry ve Markham, 2006, 262). 21. yüzyılda, bazıları demokrasi adı altında totaliter yönetimlerin güçlenmesi, baskıcı kişi ve grupların yönetim ve denetim aracı olarak kullanmak istedikleri medyanın kısıtlanarak tek sesli araçlar biçiminde ortaya çıkmasıyla sonuçlanmaktadır.

Medya, toplumların monarşiyle yönetildikleri dönemlerde, monarkın ve yakınlarının sesi olarak kullanılmış, monarkın kararları ve idealleri medya aracılığıyla aktarılmış, farklı seslerin duyulmasına olanak verilmemiştir. İngiltere, İspanya, Almanya, İtalya, Çin, Nepal, Azerbaycan, Malezya, Tayland, Filipinler gibi ülkelerde monarşinin yoğun biçimde uygulandığı dönemlerde medya, öncelikle monarkın sesini duyurmak, sonra da aykırı görüşlere karşı çıkmak üzere monarkın elinde bir silah olarak bulundurulmuştur (Alimi, 2007, 117). Teknik özellikleri ve yaygınlığı nedeniyle demokrasi için elverişli araçlar niteliği taşıyan medya, monarşiyle yönetilen toplumlarda kısıtlamanın, baskının ve tek sesliliğin aracına dönüşmektedir.

Teknolojinin tüm olanaklarından yararlanan ve kapitalist girişimi sonuna kadar kullanan medya olanaklarının bireylerin özel yaşamlarını kuşattığı bir dönemde, herkesin görüşünü söyleme fırsatı artarken, toplumların ve devletlerin daha çok tek sesliliğe doğru ilerlemeleri bir çelişkiyi gündeme getirmektedir. Artık hemen her toplumda çok sayıda iletişim aracı varken, yalnızca belirli seslerin duyulması, devletlerin halklara belirli çıkar hesapları doğrultusunda yanlı iletiler aktararak farklı görüşlerin duyulmasına olanak tanımaması, medya ve demokrasi arasındaki ilişkide bir sorunun varlığını ortaya koymaktadır (Wantchekon, 2004, 29). Demokratik gelişim için en elverişli araçlar olan medyanın çok seslilikten kaçınması, medya ile demokrasi arasında ciddi sorunların olduğunu göstermektedir.

Totaliter Yönetimler, Monarklar ve Medya

Siyasal kavramların, demokrasinin, faşizmin, monarşinin, liberalizmin, totaliter rejimin tanımları ve içeriği dönemden döneme değişmekte, konjonktürel koşullara göre yeni biçimler kazanmaktadır. Ancak koşullar ne olursa olsun demokrasi her zaman katılımıcılığı ve paylaşımı, monarşi ise yanlılığı ve baskıyı öngörmüştür. Tarihin değişik dönemlerinde karşılaşılan monarşi örneklerinin tümündeki ortak özellik, çeşitliliğin sınırlanması olmuştur (Blokker, 2009, 286). Yanlılığın temel ilke olduğu ve çeşitliliğin sınırlandığı yönetimlerde doğal olarak medya da yönetimin ilkeleriyle çalışmış, yönetimin görüşleri ve çıkar hesapları doğrultusunda yayın yapmıştır. Totaliter rejimler olan monarşilerin medyası monarşinin yönetici olan monarkın sesini yansıtmış, monarkın ve yakınlarının çıkarları doğrultusunda yayın yapmıştır.

Temel hakların krallardan, kiliseden ve iktidarda olan diğer kurum ve kişilerden alınması Avrupa'nın en büyük devrimi olmuştur. Bu durum basın özgürlüğü için de geçerlidir. Avrupa'da matbaacıların ve yazarların sansüre karşı mücadeleleri matbaanın Almanya'da 1450 yılında Johann Gutenberg tarafından icat edilmesiyle başlamıştır. Basın özgürlüğü iktidardakiler tarafından en tehditkâr özgürlük olarak kabul edilmiştir, çünkü matbaa insanların ilk defa geniş bir okur kitlesine ulaşmasını sağlamıştır. 15. yüzyılın ortasına kadar yaygın olan elle yazılmış enformasyon yalnızca küçük çapta bir dağıtım, çoğunlukla manastırların ve üniversitelerin sınırları içinde olmak üzere, olanak tanımıştır (Cuilenburg, 2010, 19). Basının özgürleşmesi her zaman yöneticileri, din adamlarını rahatsız etmiş, onları egemenliklerinin ve etkilerinin azalacağı kuşkusuna sürüklemiştir.

Geniş etki alanı ve çekiciliği nedeniyle çıkar hesapları yapan herkesin yararlanmak istediği medya, büyük çıkar potansiyeli bulunan siyaset alanında önemli rol oynamakta ve siyasetçilerin temel başvuru araçları olarak kullanılmaktadır. Tarih boyunca siyasetçilerin başlıca yönetim ve denetim araçları olan değişik medya unsurları, egemenliğin, baskının, hatta sömürünün değişik biçimlerde uygulanarak çıkara dönüştürüldüğü 21. yüzyılda göz kamaştırıcı görüntüleri ve çekici iletileriyle yönetimlerin temel aracı olarak yer almaktadır (Goldfarb, 2012, 151). Çağdaş zamanlarda da dönem dönem ve yer yer uygulanan monarşi, medyanın da totaliter rejime koşut olarak yanlı ve kısıtlı olarak kullanılmasıyla sonuçlanmaktadır.

Tek kişinin yönettiği monarşilerde yayın yapan medyada sürekli monarkla ilgili yayınlara rastlamak, monarkın kararlarıyla karşılaşmak doğal karşılanmaktadır. Haberler monarktan ve yakınlarından söz etmekte, monarkın çıkarlarına zarar vermeyecek filmler gösterilmekte, monarkı övmeyi adet haline getirmiş köşe yazarları yazmakta, monarkın sevdiği şarkıcıların söylediği şarkılar yayınlanmaktadır. Bir kişinin tüm devlet organlarına ve yasa yürütücülerine hükmettiği monarşilerde, medyanın her gün monarkın demeçlerini, icraatını, özel yaşamını konu edinen yayınlar yapması, başka konularda, özellikle monarkın yaklaşımıyla örtüşmeyen kişilerin yaklaşım ve eylemleriyle ilgili konulara uzak kalması medyadaki kısıtlamanın en çarpıcı göstergesidir (Ferrara, 2012, 26). Benzer uygulamalara bazen, demokrasiyle yönetildiğini savunan ülkelerde de rastlanmaktadır.

Devleti oluşturan tüm unsurları, toplumsal yaşamın unsurlarını ve dış etkileri denetim altında tutmak ve toplumu istediği gibi yönlendirmek için yönetimlerin mutlak güçlü araçlara gereksinimi bulunmaktadır. Geleneksel yöntemlerin etkili olmadığı modern toplumlarda yöneticiler açısından amaca ulaşmanın en kolay yolu medyayı kullanmaktır. Medya, çekici özelliği, etkileyici ve inandırıcı gücüyle yöneticilerin, özellikle yoğun propaganda ve yönlendirmeye toplumlara yönetmeye çalışan totaliter monarkların temel başvuru araçlarıdır

(Murphy, 2008, 305). Toplumun da temel başvuru araçları ve referans kaynakları olan medya, sağladığı güvenle toplumu kolayca yönlendirebilmektedir.

Yöneticilerin yasallığı sağlamak için erişim ve etki gücünden yaralandıkları araçlar olan medya, halkın denetimi ve karar alma süreçlerine katılımını sağlayan araçlardır, Bu anlamda medya, demokratik gelişim için elverişli araçlardır (Erdem, 2011, 22). Yasal bir yönetim, eşitlik, yönetimin eleştirilmesi, tüm bunların toplumun her kesiminin ulaşabileceği medya aracılığıyla yapılması monarkları ürkütmektedir. Totaliter rejimle çıkar sağlamak amacı gücün monarklar, medyanın sağladığı iletişim, eleştiri ve sorgulama ortamını kendileri için tehlike olarak görmektedir. (Choi ve James, 2007, 43). Totaliter rejim yanlıları, ancak medyayı kendileri ele geçirdiklerinde yoğun olarak kullanmaktadır.

Her monark olabildiğince uzun bir süre, çoğu zaman ölüncüye kadar bir toplumu yönetmeyi, hırslarını tatmin etmeyi, kendisinin ve çevresinin maddi varlığını arttırmayı, bu bağlamda ülkesinin ve toplumun tüm olanaklarından yararlanmayı amaçlar ve bunun için daha önce denenmiş monarşi yöntemlerini kullanır veya özgün tekniklerini geliştirir. Pek çok monarkın geleneksel eğilimi de, monarşiyi ve monarşinin çekici olanaklarını kendisinden sonra ailesinden birine bırakmaktır (Coomarasamy, 2002, 21). Monarkların halkları yönetmek ve denetim altında tutmak için ilk başvurdukları yöntem, en geleneksel yöntem olan baskı ve bezdirmedir.

Farklı görüş ve düşüncelere olanak tanımayan, baskıcı totaliter rejimler tarih boyunca bazı kişi ve grupların amacı olmuş, çıkar yolu olarak kullanılmıştır. Tüm devlet olanaklarının bir kişi, grup veya yakınları için kullanıldığı totaliter rejimler, toplumun tüm birikimini ve araçlarını da kendi çıkarları için kullanmaktadır (Wagner, 1959, 277). Monarşi olarak tarihte yer alan pek çok devlet ve çağdaş dönemlerde de değişik adlarla ortaya çıkan totaliter yönetimler, demokratik gerekleri toplumdan uzak tutarak kişisel çıkarlarının tehlikeye girmesini önlemeye çalışmıştır (Schambra, 1978, 217). Farklı görüşlerin, düşüncelerin, kararların kendi çıkar hesaplarına zarar vereceğini düşünen monarklar, türlü yöntemlerle demokrasinin yolunu kapatmaya çalışmıştır.

Monarşiyi bir baskı rejimine dönüştüren monarklar pek çok zaman tinsel çöküntüler, karmaşalar, doyumsuzlukla monark olmayı seçmekte, monarşiyi yaratmaktadır. Çoğunlukla psikolojik sorunların, ihtirasın, yetmezliklerin, doyumsuzlukların görüldüğü monarklar, bazen kendilerini tanrı olarak da nitelemektedir. Yönettikleri toplumun üzerinde tüm haklara sahip olduklarına inanan monarklar, kendilerine tanıdıkları sayısız yetkiyle güçlü görünmeye çalışmakta, istediklerini yapma eğilimine girmektedirler (Abdulhamid ve İsmail, 2013, 99). Bu bağlamda monarkların ilk eylemleri, çıkarları için tehlike oluşturan farklı sesleri engellemek, kaynaklarını ortadan kaldırmaktır.

Demokrasi öteden beri yöneticiler ve doğal hukuku paylaşmak istemeyen bazı elit kesim için sorun olmuş, bazılarınca “demokrasinin kökeni” olarak bilinen Antik Yunan’da bile eleştirilmiştir. Eski Yunan düşünürleri Aristo ve Platon’un “ayak takımının yönetimi” diye eleştirdiği demokrasi, tüm yurttaş ve unsurların, organizasyon veya devlet politikasını şekillendirmede eşit hakka sahip olduğu bir yönetim biçimi olarak tanımlanmakta ve bütün içindeki herkesin katılımını amaçlamaktadır. Her unsurun yönetime ve kararlara katılması, yönetimi ve denetimi tek başına elinde tutmak isteyenlerin amaçlarıyla örtüşmemektedir (Woodberry, 2012, 268). Yakınlarının çıkarlarını da gözeterek tek başlarına egemenlik hırslarını tatmin etmek isteyen monarklar için demokrasi bir tehlike olarak görünmektedir.

Kişinin düşün dünyasından kamusal alanlara kadar her ortamda özgürlüğü ve çoğulculuğu savunan demokrasi, kitlelere ulaşan araçların yaygınlaşmasıyla gelişmektedir. Demokrasiyle tanışmayan ya da problemi olan toplumlarda kamusal alan Habermas’ın ifade

ettiği gibi özgürlüklerin ve farklılıkların alanı olarak gelişmemiştir (Çaha, 2004, 65). Özgürlüğün temel ilke olduğu demokrasi, temel yaklaşımı nedeniyle monarşinin karşısında duran bir rejimdir. Kamusal yaşamı özgürlüklerin ve hakların hayata geçirildiği alan haline getirmek, ancak siyasal erkin, başka bir deyişle devletin kamusal yaşamdaki etkinliğinin sınırlandırılmasıyla mümkündür (Ercins, 2013, 311). Monarkların yaklaşımı ise siyasal etkinliği sınırlandırmanın tam tersine, farklı sesleri sınırlandırmak ve farklı sesleri yansıtanları kısıtlamaktır.

Urartu Devleti, Roma İmparatorluğu, Bizans İmparatorluğu, Rus Çarlığı, Osmanlı İmparatorluğu gibi devletler, güçlü monarklarla yönetilen; demokrasiden sözetmenin olası olmadığı yapılardır. Demokrasi, monarşiyle örtüşmeyen, tek sesliliği sindiremeyen yapıyla, baskıcı yönetimlerde barınmamış ve gelişmemiştir. Hukuku herkes için uygulandığı, eşitliğin temel ilke olarak benimsendiği, herkesin görüşüne ve inancına saygı duyulan toplumlarda kullanılan temel toplumsal araçlar demokrasinin gelişimini de kolaylaştırmaktadır (Baum ve Lake, 2003, 341). Basit insan topluluklarında olduğu gibi, örgütlenmiş toplumlarda ve toplumlari yöneten devletlerde de medya işlevi gören araçlar kullanılmış, devletten yurttaşlara, yurttaşlardan devlete, bireylerin kendi aralarında aktarılması gereken iletiler her çağın medyasıyla yansıtılmıştır.

Urartu Devleti'nde yazıtlar ve ulaklar; Roma İmparatorluğu'nda forum alanları ve papirüsler; Bizans İmparatorluğu'nda haberciler ve agoralar; Osmanlı İmparatorluğu'nda fermanlar ve nâmeler ileti aktaran araçlar ve alanlar olarak iletişimi sağlamışlardır. Monarşiyle yönetilen toplumlarda bireyler çoğunlukla sözlü iletişimi kullanırken, devlet yöneticileri çağdaş medyayı taraflı olarak kendi iletilerini halka aktarmak, kararlarını dikte ettirmek için kullanmışlardır. Halkın görüşlerini önemsemeyen monarklar, halkın kendilerine aktarmak istediği iletiler için gerekli olanakları sağlamaktan kaçınmışlardır (Otis, 2002, 125). Farklı görüşler veya monarkın kararlarına aykırı düşünceler monarkın ve yakınlarının çıkarlarını etkileyeceği için, farklı görüşlerin yolu kapatılmaya çalışılmıştır.

İletişim ve diyalogla gelişen ve işleyen demokrasi, herkesin birbirinden haberdar olmasını, yönetimin kararların halkın değişik kesimlerince öğrenilmesini, halkın değişik kesimlerinin görüş ve isteklerinin yönetimce öğrenilmesini, tüm bireylerin toplumsal olanaklara ulaşmasını sağlayan araçlara gereksinim duymaktadır. Teknolojiyle biçimlenen çağda iletişim, haber ve bilgi alışverişi işlevini medya üstlenmektedir (Korkmaz, 2012, 2252). Demokrasilerde ekin araçlar olan medya, demokrasiden uzaklaşan yönetimlerde iktidarın silahına dönüşmektedir.

Monarkların yönettiği toplumlarda büyük ölçüde yöneticinin ve yakınlarının çıkarları doğrultusunda kararlar alınmakta, politikalar geliştirilmektedir. Bu kapsamda medya da söz konusu politikalar içinde değerlendirilmekte ve medyanın da monarşinin çıkar hesaplarına katkıda bulunması, hatta doğrudan hizmet etmesi için düzenlemeler yapılmaktadır. Monarşiyle yönetilen toplumlarda medya da monarşinin bir unsuru olarak çalışmakta, monarşinin niteliğini uygun olarak tek ses çıkarmaktadır (Tresch, 2011, 117). Monarkla aynı görüşe ve yaklaşıma sahip olmayan farklı grupların görüşlerine kapalı olan monarşi medyası, demokrasiyi ancak vitrin malzemesi veya kandırmaca olarak kullanmaktadır.

Herkesin izlenimlerini, görüşlerini, kararlarını baskı altında kalmadan, istediği gibi söyleyebileceği bir ortam gerektiren demokrasi, monarşinin farklı görüşlere ve karakterlere kapalı olan, farklılığı tehdit olarak gören karakteriyle uzlaşmamaktadır. Bu nedenle demokrasinin işine yarayabilecek araçlar ve olanaklar monarşiler tarafından reddedilmekte, tehlike olarak görülmektedir. Tek adamla yönetilen ülkelerde medyanın sürekli sıkı bir denetim altında tutularak yöneticinin ve yakınlarının aleyhine ve görüş ve kararlarına aykırı

yayın yapılması engellenmektedir (Howlett, 2009, 85). Akıllı monarklar, halkın bu engellemeye tepkisini önlemek için, değişik karakterlerle yayın yapan, ancak hep aynı sesleri yansıtan medyaya olanak tanımaktadır.

Mutlak özgürlük gerektiren demokrasi, herkesin, yönetimi kaygılanmadan eleştirebildiği, isteklerini dile getirebildiği, herkesin kimliğini korkmadan açıklayabildiği bir özgürlük dizgesidir. Özgürlüğü, insana ait olan bir mülk olarak tanımlayan Heidegger, özgürlüğü gerçeğin özü olarak algılamaktadır (Babich, 2007, 228). Herkesin korkmadan görüşlerini ve isteklerini söyleyebildiği bir ortam, çıkar hesaplarına karışılmasını istemeyen monarkları rahatsız etmekte, değişik görüş ve eleştirilerin yer aldığı demokratik medya monarkları ürkütmektedir. Bu nedenle monarklar, türlü görüş ve eleştirileri yayma olanağı bulunan medyayı kısıtlama yoluna gitmektedir.

Dünyada giderek yaygınlaşan monarşik eğilim, kişisel hırslarına yenik düşmüş, büyük çıkarlara ve egemenlik kurmaya göz dikmiş kişi ve grupların cesaretini arttırırken, teknolojinin olanaklarıyla gelişen medya da sınırsız gücüyle monark adaylarının ağızlarını sulandırmaktadır. Demokrasi için elverişli araçlar olan medyayı, monarşinin araçları olarak kullanmak yoluyla egemenlik sağlama planları yapan monarşi yanlıları, medyayı tek ses çıkaran yanlı araçlar olarak kullanmaktadır (Dixit, 2005, 1508). Eğitilmemiş duygular, güdüler, en çok hırsla iktidar yetmezliklerini doyurmaya ve somut varlığa doymaya çalışan monarklar, medyanın sınırsız gücüyle amaçlarına ulaşırken, monarşi de medya aracılığıyla gelişmektedir. Medyayı iktidar ve güç aracı olarak kullanan monarklar nedeniyle medyada tek seslilik gerçeği artmaktadır.

Sonuç

Bilgilerin, görüşlerin ve her türlü iletinin bir yerden başka bire aktarılmasını sağlayan medya, kitleleri ikna edici etkisiyle her zaman dikkat çekmiş, çıkar hesapları yapanların elde etmek istediği araçlar olmuştur. Her türlü görüşü aktarma olanağı bulunması nedeniyle çoğulcu ortamları geliştiren, demokrasiye katkıda bulunan medya, çoğulculuk karşıtlarını rahatsız etmiş, özellikle totaliter rejimleri, monarşiyle yönetilen toplumların monarklarını kaygılandırmıştır. Demokrasiye inanan yöneticilerin, çoğulcu ortamı oluşturmak için geliştirip yaygınlaştırmaya çalıştığı medya, monarşinin gereğine inanan yöneticiler tarafından kısıtlanmaya çalışılmıştır.

Tarihin her döneminde, teknolojinin en küçük ayrıntıları görüntüleyebildiği bir düzeye ulaştığı 21. yüzyılda bile var olan totaliter rejimler, tek kişinin yönetici olduğu monarşiler, ülkedeki tüm koşulları ve olanakları yönetici ve yakınlarının çıkarlarına göre biçimlendirmekte ve denetlemektedir. Çıkarlarına karşı olan her etkiyi engelleme, kısıtlama, ortadan kaldırma yaklaşımıyla hareket eden monarklar, egemenlikleri için tehlike olarak gördükleri, politikalarını ve eylemlerini eleştirme olasılığı bulunan medyayı özellikle engellemeye, medyadaki çok sesliliği kısıtlamaya çalışmaktadır.

Temel yaklaşımı çoğulculuk ve özgürlük olan demokrasi, farklı seslerin, görüşlerin yaklaşımların duyulması, paylaşılması için gerekli ortamları ve olanakları da geliştirmekte, özellikle yönetimin eleştirilmesini ve yanlışlarının düzeltilmesini gerekli görmektedir. Demokrasinin bu yaklaşımı totaliter yöneticiler, monarklar için tehlike olarak algılanmakta, bu nedenle demokratik yaklaşım monarklar tarafından engellenmektedir. Farklı görüşlerin ve eleştirilerin yer aldığı yaygın medya monarkları ürküten en büyük tehlike olarak görüldüğü için ise, monarşilerde medya en sıkı biçimde denetlenmekte, tümüyle ele geçirilmeye çalışılmakta, olabildiğince kısıtlanmaktadır.

Sağlıklı olmayan bir ruh halinin sonucu olarak ortaya çıkan monark olma durumu, doğal olarak sağlıklı olmayan sonuçları da beraberinde getirmekte, ancak monarkın sağlıksızlığı artık yalnızca kendisini değil büyük kitleleri etkilemekte ve olumsuz sonuçlara sürüklemektedir. Hemen her özgürlüğün kısıtlandığı monarşilerde, medya çalışmalarının kısıtlanması, monarkın egemen olduğu toplumun dünyaya açılan kapılarının kapanması, ufuklarının daralması, seçme ve karar verme yetilerinin zayıflaması, yaşama bağlılıklarının azalması anlamına gelmektedir.

Kişi haklarının kullanılabilirdiği, bireylerin kendilerini anlatabildikleri demokrasinin varlığı, insanın uygar bir biçimde yaşamasını sağlamaktadır. Özgürlükçü ortam, insanın insan olarak yaşama hazzını almasını sağladığı gibi, üretimin artmasına, uluslararası alandaki saygınlığa da neden olmaktadır. Toplumlara da geliştiren demokrasi, özgür medya ile güç kazanmaktadır. Bu nedenle demokrasinin doğal gereklerinden bir olan özgür medya, kısıtlanmadan, engellenmeden, herkesin uygar biçimde görüşlerini, izlenimlerini, eleştirilerini aktarabileceği biçimde çalışmalıdır.

Kaynaklar

Abdulhamid, Ahmad Fauzi ve İsmail, Muhamad Takiyuddin (2013). The Monarchy and Party Politics in Malaysia in the Era of Abdullah Ahmad Badawi (2003-09): The Resurgence of the Role of Protector”. *Asian Survey*, 52 (5): 900-923.

Alimi, Eitan Y. (2007). “The Dialectic of Opportunities and Threats and Temporality of Contention: Evidence from the Occupied Territories”. *International Political Science Review*, 28 (1): 101-123.

Babich, Babett E. (2007). “‘The Problem of Science’ in Nietzsche and Heidegger”. *Revista Portuguesa de Filosofia*, 63 (1/3): 205-237.

Baum, Matthew A. ve Lake, David A. (2003). “A Political Economy of Growth: Democracy and Human Capital”. *American Journal of Political Science*, 47 (2): 333-347.

Blokker, Paul (2009). “Democracy through the Lens of 1989: Triumph or Radical Turn”. *International Journal of Politics, Culture, and Society*, 22 (3): 273-290.

Choi, Seung-Whan ve James Patrick (2007). “Media Openness, Democracy and Militarized Interstate Disputes”. *British Journal of Political Science*, 37 (1): 23-46.

Coomarasamy, James (2002). “Presidential Power”. *The World Today*, 58 (4): 21-22.

Couldry, Nick ve Markham, Tim (2006). “Public Connection through Media Consumption: Between Oversocialization and De-Socialization”. *Annals of the Academy of Political and Social Science*, 608: 251-269.

Cuilenbırg, Jan van (2010). “Medya ve Demokrasi”. *Televizyon Haberciliğinde Etik*. Der. Bülent Çaplı ve Hakan Tuncel. Ankara: Farsa Matbaacılık.

Çaha, Ömer (2004), “İdeolojik Kamusal Alanın Krizi”. *Açık Toplum Yazıları, Liberte Yayınları*, Ankara; 62-80.

Dixit, Kanak Mani (2005). “Absolute Monarchy to Absolute Democracy”. *Economic and Political Weekly*, 40 (15): 1506-1510.

Ercins, Gülay (2013). “Demokrasinin Bir Önkoşulu Olarak Kamusal Alan ve Türkiye’de Kamusal Alan Algısı”. *C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 14 (1): 297-313.

Erdem, Burcu Kaya (2011). “Radikal Demokrasi Kuramı Bağlamında Yeni Medyanın Geleceği: Wikileaks Örneği”. *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 40: 5-24.

Ferrara, Federico (2012). “The Legend of King Prajadhipok: Tall Tales and Stubborn Facts on the Seventh Reign in Siam”. *Journal of Southeast Asian Studies*, 43 (1): 4-31.

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 38 Eylül – Ekim 2013

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZİSTAN

<http://www.akademikbakis.org>

Guillen, C. Mattheew (2001). “Media Type and Content Regulation”. *Revue Française D’etudes Américaines*, 88: 101-115.

Goldfarb, Jeffrey J. (2012). “Civility and Subversion Revisited: Twenty-First Century Media Intellectuals as Ideologists and Anti-Ideologists”. *International Journal of Politics, Culture and Society*, 25 (4): 143-155.

Howlett, Michael (2009). “Governance Modes, Policy Regimes and Operational Plans: A Multi-Level Nested Model of Policy Instrument Choice and Policy Design”. *Policy Sciences*, 42 (1): 73-89.

Korkmaz, Ali (2013). “Arap Baharı Sürecinde İnternet ve Sosyal Medyanın Rolü”. 2. International Symposium on Language and Communication: Research Trends and Challenges (ISLC). İzmir, 17-19 Temmuz 2013.

Lang, Kurt ve Lang, Gladys Engel (2006). “‘Personal Influence’ and the New Paradigm: Some Inadvertent Consequences”. *Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 608: 157-178.

Murphy, Chad (2008). “The Evolution of the Modern Rhetorical Presidency: A Critical Response”. *Presidential Studies Quarterly*, 28 (2): 300-307.

Otis, Laura (2002). “The Metaphoric Circuit: Organic and Technological Communication in the Nineteenth Century”. *Journal of History of Ideas*, 63 (1): 105-128.

Schambra, William A. (1978). “Martin Diamond’s Doctrine of the American Regime”. *Publius*, 8 (3): 213-218.

Tresch, John (2011). “The Machine Awakens: The Science and Politics of the Fantastic Automaton”. *French Historical Studies*, 34 (1): 87-123.

Wagner, Helmut R. (1959). “Loyalty and Commitment in a Totalitarian Party”. *Social Research*, 26 (3): 272-282.

Wantchekon, Leonard (2004). “The Paradox of ‘Warlord’ Democracy: A Theoretical Investigation”. *The American Political Science Review*, 98 (1): 17-33.

Woodberry, Robert D. (2012). “The Missionary of Liberal Democracy”. *The American Political Science Review*, 106 (2): 244-274.